

KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Farkas Etelka
Kiss Tamás
Tóth Imre

Fábián István
Posta József
Várnagy Katalin

ÁLTALÁNOS ÉS ANALITIKAI KÉMIAI PÉLDATÁR

6. javított kiadás

Szerkesztette:
Farkas Etelka

Debrecen, 1996

TARTALOM

BEVEZETÉS	7
1. SZTÖCHIOMETRIAI SZÁMÍTÁSOK	9
1.1. Atomtömeg, molekulatömeg fogalma és számítása	9
1.2. A kémiai képlettel kapcsolatos számítások	10
1.3. Az általános gáztörvény alkalmazása a sztöchiometriai számításokban	12
1.4. Sztöchiometriai feladatok megoldása reakcióegyenlet alapján	14
1.5. A tömeg - energia ekvivalenciaelv használata a sztöchiometriai számításokban	16
1.6. Egyéb feladattípusok	17
Gyakorló feladatok	20
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	36
2. KONCENTRÁCIÓ SZÁMÍTÁSOK	42
2.1. Anyagmennyiség-koncentráció vagy molaritás ill. hígítás	42
2.2. Molalitás vagy Raoult-koncentráció	44
2.3. Móltört, molarány, mólszázalék	45
2.4. Tömegkoncentráció, (vegyesszázalék)	47
2.5. Tömegtört, tömegszázalék, térfogattört, térfogatszázalék	49
2.6. Oldékonyság	54
2.7. Egyenértéktömeg, normalitás	55
Gyakorló feladatok	59
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	80
3. SAV-BÁZIS EGYENSÚLYOKKAL ÉS ANALITIKAI KÉMIAI ALKALMAZÁSUKKAL KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK	90
3.1. Erős savak és bázisok oldatának pH-ja	90
3.2. Egyértékű gyenge savak és bázisok oldatának pH-ja	91
3.3. A pH számítása a disszociációfok ( ) ismeretében	93
3.4. Pufferoldatok pH-jának számítása	97
3.5. Többértékű savak (bázisok), savkeverékek (báziskeverékek) pH-jának számítása	101

3.6. Sav-bázis titrálásokkal kapcsolatos feladatok, pH-változás titrálás közben, indikátorok	106
3.7. Egyéb feladattípusok sav-bázis titrálásra, indikátorok használatára	111
Gyakorló feladatok	114
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	128
4. KOMPLEKKÉPZÉSI EGYENSÚLYOKKAL ÉS ANALITIKAI KÉMIAI ALKALMAZÁSUKKAL KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK	135
4.1. Komplexképzési egyensúlyok jellemzése	135
4.2. A látszólagos stabilitási állandó és analitikai alkalmazása	137
4.3. A komplexképződési folyamatok hatása egyéb oldategyensúlyi folyamatokra	140
4.4. Egyéb komplexképződések kapcsolatos számítások	143
Gyakorló feladatok	144
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	162
5. CSAPADÉKOS LEVÁLASZTÁSSAL, OLDHATÓSÁGGAL, CSAPADÉKOS TITRÁLÁSSAL KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK	170
5.1. Az oldhatósági szorzat és az oldhatóság	170
5.2. A csapadékok oldhatóságát befolyásoló tényezők	172
5.3. Csapadékos titrálásokkal kapcsolatos számítások	177
Gyakorló feladatok	180
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	188
6. REDOXI EGYENSÚLYOKKAL ÉS ANALITIKAI KÉMIAI ALKALMAZÁSUKKAL KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK	193
Mintafeladatok	195
Gyakorló feladatok	199
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	215
7. MŰSZERES ANALITIKAI KÉMIAI FELADATOK	221
7.1. Spektrofotometria	221
Gyakorló feladatok	223
7.2. Polarimetria	234
Gyakorló feladatok	235
7.3. Konduktometria	237
Gyakorló feladatok	238
7.4. Potenciometria	242
Gyakorló feladatok	243

7.5. Coulometria, elektrogravimetria	247
Gyakorló feladatok	248
7.6. Polarográfia	251
Gyakorló feladatok	252
A gyakorló feladatok megoldásának végeredményei	255
TÁBLÁZATOK	262
1. Gyenge elektrolitok disszociációs állandói	262
2. Komplexek stabilitási szorzatai	263
3. Rosszul oldódó vegyületek oldhatósági szorzat értékei	266
4. Standard-elektrodpotenciál ill. -redoxipotenciál értékek	268
5. Féllépcső-potenciál értékek	270
6. Ekvivalens vezetőképesség értékek	270
7. Fajlagos forgatóképesség értékek	270
8. Relatív atomtömegek.....	271
9. Irodalom.....	274